

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, KOVAS - MARCH 15, 1989

Nr. 51

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Atsiskyrimas ir neutrali valstybė

Susitikimas su kandidatais

Vilnius. „New York Times“ korespondentas B. Keller, kai Lietuvoje vyko Vasario 16-sios viešas minėjimas, negalėjo dalyvauti, nes buvo išvykęs į Moldaviją, iš kurios patiekė kelis reportažus apie ten keliamus respublikoje nepasitenkinimo rusais klausimus. Bet jis dabar aprašo rinkimų reikalų sukviestą Sąjūdžio masinį susirinkimą. Nežiūrint šaltoko oro, gal daugiau kaip 15 tūkstančių žmonių susirinko išklausti pranešimų kandidatų rinkimų klausimais. Žmonės laikėsi stoviai, sako žurnalistas, kai jų vadai kvietė laikytis šaltai reikiant savo rezistencijos Komunistų partiją. Rinkimų kalbose Sąjūdžio kandidatai nebijo išsireikšti „laisva Lietuva“, kas reiškia laisvę nuo Sovietų Sąjungos. Vasario mėnesį 3.7 milijonų tauta žengė žingsnį laisvės link, pareikšdama savo tikslą atstatyti „nepriklausomą ir neutralią Lietuvos valstybę demilitarizuotoje zonoje“, rašo „New York Times“. Tokia nepriklausomybė, kuri buvo tarp dviejų didžiųjų pasaulinių karų, kol Sovietų Sąjunga nepripusėjė Pabaltijo kraštus 1940 m.

Okupuota Lietuva

Sąjūdis anksčiau norėjo tik vidaus reformų – ekonominio nepriklausomumo ir susilaukdamas nuo visiškos nepriklausomybės reikalavimo. Bet Kaune buvo paskelbta nauja deklaracija su prisaika: „Mūsų tikslas – laisva Lietuva“. Pasiakyla aiškiai, kad Lietuva buvo Raudonosios armijos okupuota prieš savo valią.

Tautos rezistencija partizaninėmis kovomis tęsėsi iki 1953 m., tačiau dvasinė rezistencija buvo ir yra gyva per visą okupacijos laiką.

Sąjūdžio deklaracija, rašo šis žurnalistas, yra pirmoji iš Pabaltijo frontų užėmus atskyrimo kursą, nors Estija, Latvija taip pat siekia to paties tikslo – pilnos nepriklausomybės. Sąjūdžio vadai jam pasakė, jog deklaracija yra principinis pareiškimas ir ne trumpo laiko programa. Sąjūdžio nariai, kurie kandidatuoja kovo 26 dienos rinkimuose, esą pasirodė kelti atsiskyrimo nuo Maskvos klausimą beveik tuoj pat.

Suvaržė Sąjūdžio spaudą

Partija įvedė suvaržymus Sąjūdžio spaudai. Lietuvos rajonuose, kur buvo leidžiama sąjūdiečių laikraščiai, dabar sustabdyti. Atsiskyrimo dvasia neruoja partijos vadus ir kaip Brazauskas, partijos vadas, pasakė žurnalistinei, galima tikėtis specialios kontrolės įvedimo, jai nebus atsisakyta atsiskyrimo idėjos. „Mes pasakėme Sąjūdžiui, kad kartu mes galime pasiekti daug ko...bet mes negalime peržengti tos raudonosios linijos“, sakė Brazauskas.

– Vengrijos vyriausybė pasiūlė tiems, kurie atsisako tarnauti kariuomenėje, padirbėti kalėjimuose. Tokių šiuo metu esama 150 vaikinių.

– Nikaragvos sandinistų vyriausybė pažadėjo aprūpinti žeme tuos karius, kurie grįš iš Honduro ir Nikaragvą.

Vytautas Landsbergis, Sąjūdžio prezidentas, kalba rinkimų masiniame susirinkime Kalnų parke Vilniuje.

Sąjūdis aptaria padėtį

Vilnius. – 1989 kovo 10. – (LIC) Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo taryba plačiai aptarė šiuolaikinę padėtį Lietuvoje bei tolesnę savo veiklą.

Tarybos narys Arvydas Juozaitis Amerikos Balso transliacijoje nurodė, kad pastarieji seimo tarybos posėdžiai buvo svarbūs todėl, kad apsprendė bendrą Sąjūdžio politiką dabartinėje situacijoje ir pažvelgė į ateitį. „Tas nepriklausomybės reikalavimas, kuris taip plačiai nuskambėjo per tą dvasinės nepriklausomybės savaitę vasario mėnesį, dabar turėtų materializuotis ir konkrečius žingsnius, „aiškino Juozaitis, „nuolatosis plečiant savo veiklos erdvę ir tuo pačiu padedant ir Respublikos vadovybei, kad jina matytų, jog erdvė yra pakankamai plati, galima veikti ir mums galima bendradarbiauti“.

Atsargumas

Seimo tarybos posėdyje taip pat buvo diskutuota santykiai su Lietuvos vadovybe, ypač su pirmuoju sekretoriumi Algirdu Brazausku. Pasak Juozaitio, rūpėjo aptarti iki kokio laipsnio Sąjūdis turėtų pirmąjį sekretorių palaikyti. „Mes... pamatėme,“ sakė Juozaitis, „kad negalima orientuotis į Brazauską ir bet kokia kaina jį saugoti, kad šitai yra tiesiog neperspektyvu ir nedomokratiška“.

Kaip atrodo, Sąjūdžio vadovybė akyliai stebi Brazausko veiksmus, jo atžvilgiu laikosi atsargiai pritarimą pažangiems joėjimams, pasisakydama prieš atžangą.

Tarybos posėdyje rašytojas Gudaitis informavo apie pirmojo sekretoriaus Brazausko ir Justo Paleckio, Centro komiteto kultūros skyriaus vedėjo susitikimą rašytojų sąjungoje. Kai rašytojai išreiškė nepasitikimą pastarojo Centro komiteto plenumo darbu, Brazauskas rašytojus ramino, sakydamas, kad tai, kas skambėjo plenumo metu, nėra tikroji Centro komiteto pozicija.

Arčiau Sąjūdžio

Per tarybos posėdį taip pat buvo pranešta apie Sąjūdžio atstovų susitikimą su Centro komiteto sekretoriais – Beriozovu, Baltrušiu ir Ignutu.

Antradienį įvykusiame posėdyje paaikškėjo, kad Sąjūdžio ir Centro Komiteto pozicijos iš esmės sutampa, ypač kalbant apie ateitį, ir, kad pasitarimas nedavė daug vaisių. Tarybos posėdyje konstatuota, kad arčiausiai Sąjūdžio pozicijos yra antrasis sekretorius Beriozovas.

Estai vieningesni

Arvydas Juozaitis tarybos posėdyje painformavo apie savo kelionę į Estiją, kur pasak jo, sparčiais žingsniais žengiama į priekį. Ten Estijos vadovybė daugiau bendradarbiauja su Liaudies frontu. Frontą stipriai remia Ministrų taryba, o Lietuvoje Sąjūdis neturi tokios paramos.

Be kita ko, Estijos TSR Aukščiausiosios Tarybos sesijos vyksta periodiškai, viena po kitos: buvo susirinkta lapkričio, gruodžio ir sausio mėnesį, kita sesija numatyta kovo pabaigoje. Anot Juozaitio, sesijose buvo priimti rimi nutarimai ir įstatymai. Tuo tarpu Lietuvoje paskutinė sesija įvyko lapkričio 17-18 d. Juozaitis skirtumą šitaip aiškina: „Viena iš priežasčių, kodėl taip nėra, buvo konstatuota, kad mūsų vadovybė, partijos vadovybė, Centro komitetas, yra daug silpnesnis, nepalyginamai silpnesnis intelektualiniu požiūriu ir nesugeba iš proto pozicijų įvertinti ir bendradarbiauti su šiuo intelektualienu pajėgom, kurios yra iš Sąjūdžio pajėgum. Tai labai rimta kliūtis mūsų žengimui į priekį“.

Juozaitis toliau sakė, kad Sąjūdžio pagrindinis demesys ateityje bus, imant pavyzdį iš estų, paruošti įstatymų projektus, tokiu būdu reikalaujant didesnio intelektualinio potencialo iš Partijos Centro komiteto. Tarp pirmųjų Sąjūdžio uždavinių – bus paruošti konkrečius projektus dėl ekonominio savarankiškumo.

– Čekų žymusis pianistas Rudolf Firkusny, kuris šį mėnesį švenčia 70 m. amžiaus sukaktį, žurnalistams pasakė kad jis nemano grįžti į Čekoslovakiją, kol bus ten komunistinis režimas. Šis tarptautinio garso pianistas savo koncertams dažniausiai pasirenka čekų kompozitorių kūrinius.

– Londone mirė garsaus rusų kompozitoriaus Serge Prokofjevo 91 m. žmona Carolina. Ji yra kalėjusi sovietų kalėjimuose.

– Maskvoje Reuterio pranešimu į vieną kavinę įsiveržė keli jaunuoliai ir peiliais bei dujų bombomis išvaikė klientus be jokios priežasties.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Iš Washingtono kongr. Frank Annunzio, kuris pravedė Atstovų rūmuose Vasario 16 d. minėjimą, atsiuntė „Congressional Record“ knyga, kurioje tarp visų vasario mėnesio surašytų darbų yra plačiai per kelis puslapius aprašytas įvykęs minėjimas, idėti kalbėjusių kongresmenų kalbų tekstai, kuriuose plačiai kongresmenai mini Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdį ir jo veiklą, aptariami Sąjūdžio vadai ir griežtai pasisakoma prieš Lietuvos okupaciją ir reikalaujama, kad Sovietai pasitrauktų su savo kariuomene iš Lietuvos ir paliktų Lietuvą patiems lietuviams valdyti.

– Tokyo mieste, kur prez. Bushas dalyvavo imperatoriaus Hirohito laidotuvėse, jis buvo Pakistano ambasados ispėtas, kai susitiks su Pakistano ministere pirmininke Benazir Bhutto, neduoti pasisveikinti jai rankos, kadangi musulmonų moteris nesisveikina su vyrais. Kai ji atvyko į Amerikos ambasadoriaus rezidenciją pasitarimui su prezidentu, vos tik išlipusi iš limuzino, ištiesė prezidentui ranką, kuris labai nustebo, ir... staiga pabučiavo jai į ranką.

– Venecuelos vyriausybė, kaip praneša AP agentūra, po žiaurių riaušių vėl atstatė normalią tvarką. Pradėjo veikti mokyklos, atsidarė krautuvės, įstaigos vėl prasidėjo darbas. Riaušės prasidėjo vasario 27 d., protestuojant prieš pakelimą kainų važiavimui autobusais.

– Gdansk mieste po pamaldų studentai puolė gatvėje esančius policininkus, kai jie norėjo palaikyti tvarką skersgatviuose.

– Bonoje Vokietijos vyriausybė pranešė, jog kovo mėnesio pradžioje 250 sovietų menedžerių turės kursą, kaip įvesti laisvos prekybos sistemą. Fabrikų vadovai ir kiti išklauskite teoretinį ir praktinį kursą, kurį specialiai sovietams paruošė Bonos vokiečių viena administravimo firma. Tai Gorbaciovo reformų plano dalis. Kai jis atvyks su vizitu į Boną birželio pradžioje, jis aplankys tą Reino pilyje, netoli Bonos, vedamą kursą sovietų menedžeriams.

– New Yorke Pasaulio Žydų Kongreso atstovas pranešė, jog buvo leista Sovietų žydams įsigyti šią pasaulinę organizaciją, kuriai priklausė 70-je kraštų gyvenantys žydai.

– Tel Avive naujasis Amerikos ambasadorius William Brown pristatė savo kredencialus Izraelio prezidentui Chaimui Herzogui, kalbėdamas puikia hebrajų kalba. Jis yra baigęs Harvardo universiteta daktaro laipsniu.

– Teisingumo departamento OSI įstaiga ieško liudininkų, kurie galėtų atpažinti Auschwitzo koncentracijos lagerio biuvis nacių tarnautojus, kad jiems bus išskirti bylas.

– Londone mirė garsaus rusų kompozitoriaus Serge Prokofjevo 91 m. žmona Carolina. Ji yra kalėjusi sovietų kalėjimuose.

– Maskvoje Reuterio pranešimu į vieną kavinę įsiveržė keli jaunuoliai ir peiliais bei dujų bombomis išvaikė klientus be jokios priežasties.

250,000 demonstravo Latvijoje

Jeį perestroika bus sustabdyta, nebebus jokių reformų

Ryga. – Reuterio žinių agentūros pranešimu, sekmadienį 250,000 latvių demonstravo savo sostinėje Rygoje, reikalaudami oficialiai pripažinti latvių kalbą ir griežtai pasisakyti už politinę ir ekonominę laisvę.

Latvijos Liaudies Fronto atstovas Sarmite Elerte pranešė, jog demonstracijos kalbėtojai pasisakė už įstatymą, kuris skelbtų, kad latvių kalba yra kasdieninė kalba visiems privaloma įstaigose ir mokyklose. Daugelis demonstrantų turėjo Latvijos tautines vėliavas ir plakatus su įrašais, kurie palaiko Gorbaciovo ekonominę reformų programą. Sakoma, kad pirmą kartą tiek daug žmonių dalyvavo su vėliavomis viešame mitinge. Minios latvių neabejodami pasisakė už latvių kalbos įteisinimą. Jie taip pat pareiškė, kad negalima sustabdyti Latvijoje demokratizacijos vyksmo.

Rusų grupės protestas

Ten latviams taip pat kalbėjo Vitalijus Korotich, Maskvoje leidžiamo savaitraščio „Ogoniok“ redaktorius: „Jeį perestroika bus čia sustabdyta, tai visos reformos bus sustabdytos“. Fronto atstovas Elerte painformavo, jog, nežiūrint paskutiniu metu didėjančios įtampos latvių kalbos įteisinimo klausimu Latvijoje, šių masinių

demonstracijų metu nebuvo jokių neramumų ar išsišokimų. Demonstracijos buvo ir maža grupė pasivadinus „Interfonto“ pavadinimu su savo plakatais rusų kalba, kurie pasisakė prieš latvių kalbos legalizavimą. Jie ir oficialioje spaudoje pareiškė, jog jų teisės nekaltai latviškai yra ignoruojamos.

Latvių viltys

Pagal 1979 m. oficialius duomenis, Latvijoje buvo maždaug 53% latvių. Vėliau dar daug privažiavo rusų, kurie atsisako mokintis latvių kalbos. Gimtosios kalbos įstatymai jau oficialiai įvesti Estijoje ir Lietuvoje. Latvijos komunistų Aukščiausios tarybos prezidiumas yra patvirtinęs latvių kalbą krašto oficialia kalba, bet ten dar reikalingas formalus įteisinimas balandžio mėnesį. Latvių Liaudies Frontas dabar būtų sutarkytas įteisinimo reikalas ir greitai išvengta nereikalingos įtampos.

Latvijos Liaudies Frontas aktyviai dalyvauja kovo 26 d. rinkimuose ir tikisi laimėti tris ketvirtadalius vietų.

Lietuvių kalbos kursai

Kaunas. – Lietuvių kalbą paskelbus valstybine kalba, ją pradėjo mokytis ne tik ne lietuvių pareigūnai, dirbantieji vyriausybės įstaigose, bet ir imonių darbininkai. Štai „Bangos“ televizijos įmonės darbininkai pradėjo lankyti lietuvių kalbos kursus. Norinčių jai išmokyti atsidarė daugiau, negu manoma. Kursai veikia dviejose grupėse – vienoje mokosi tie, kurie visai jos nemokėjo, o kitoje, kurie jau nori pagilinti lietuvių kalbos žinias. Keli šimtai kauniečių mokosi jos Kultūros rūmuose veikiančiuose lietuvių kalbos kursuose. Kursai taip pat suorganizuoti ir kitur miesto įmonėse ir draugijose.

Britanija su rašytoju

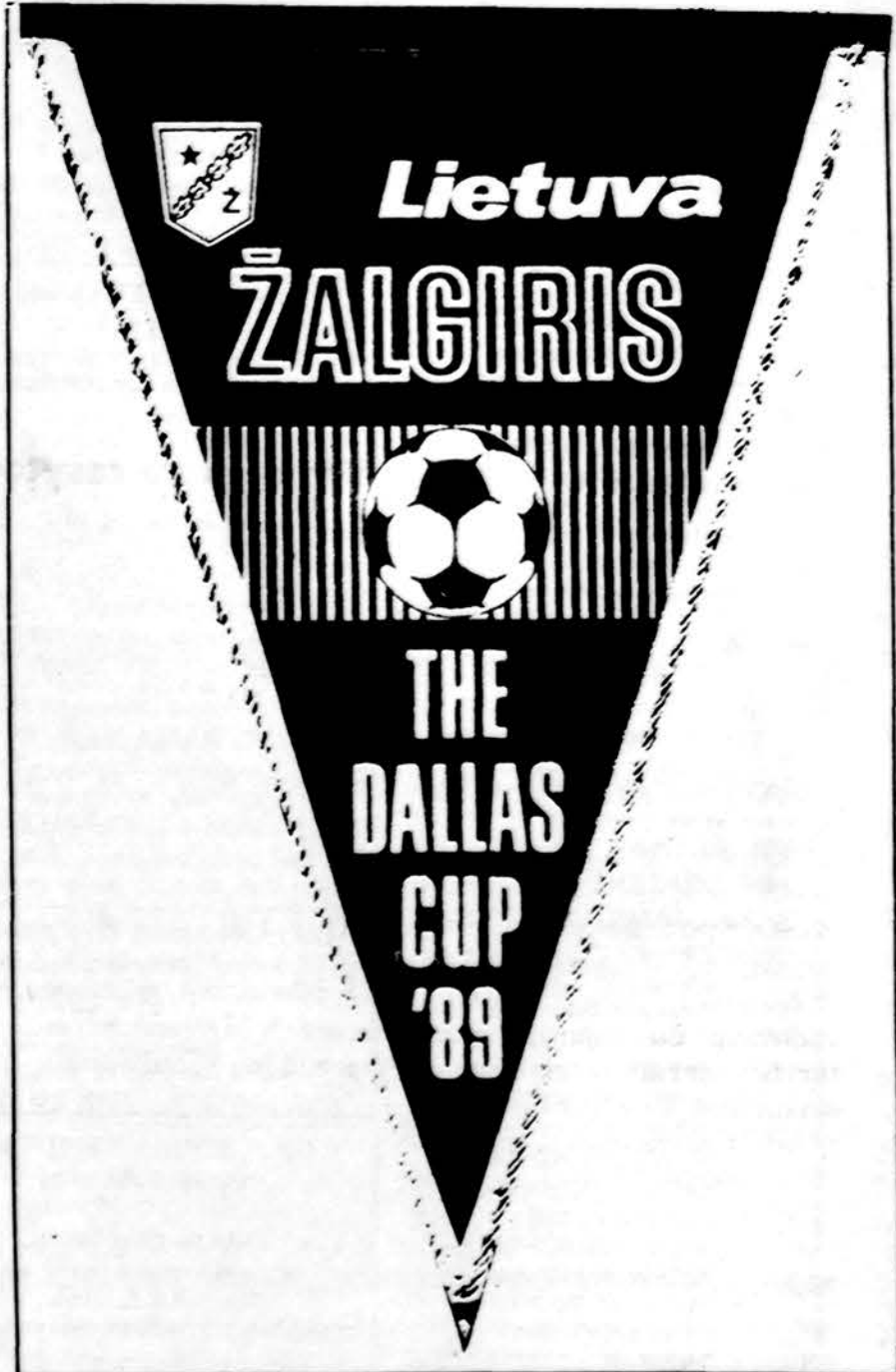
Londonas. – Anglijos vyriausybė užtikrino rašytoją Salman Rushdie, kad ji palaikys jį ir toliau, nežiūrint, kad Iranas pareikalavo, kad jo knyga „The Satanic Verses“ būtų uždrausta pardavinėti ir jos autorius nubautas. Britanijos ministras pirmininkė Margaret Thatcher ir Užsienio reikalų ministras Geoffrey Howe pasakė, jog knyga gali kam nepatikti, bet autorius gali rašyti, ka jis nori, o ajatola Chomeini privalo atšaukti savo vasario 14 dienos sprendimą jį nužudyti.

KALENDORIUS

Kovo 15 d.: Klemensas, Gunta, Lionginas, Tautgintė, Lukrečia, Norilė, Tautas.
Kovo 16 d.: Julijonas, Dionyzas, Vilija, Eibutis, Gidonė, Henrika, Vaidotas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:05, leidžiasi 5:56. Temperatūra dieną 33 l., naktį 22 l.

Į Ameriką atvyko Žalgirio jaunųjų futbolininkų komanda. Chicagoje jau žaidė draugiškas rungtynes su Lituanica. Laimėjo. Penktadienį išvyksta į Dallas miestą, kur vyks tarptautinės futbolo rungtynės jaunųjų lygoje. Žalgiris atstovauja Lietuvai. Tautų parade bus nešama Lietuvos trispalvė. Estų komanda atstovaus Estijai. Sovietų Sąjungai atstovaus Kijevo komanda. Šiame turnyre dalyvauja 124 valstybės. Sėkmės mūsų Žalgiriui! Šį ženklą sportininkai atsisveičio iš Lietuvos, specialiai padaryta šiam pasauliniam turnyrui. Sportininkai vakar vizitavo „Drauga“.

APIE OSI BENDRININKĘ

Specialių investigacijų įstaiga OSI, ieškanti vadinamų karo kriminalistų, nelaimei bendrauja su didžius kriminalus atliekančia KGB organizacija. Paaiškinimus, kas yra ta sovietinė organizacija KGB, neseniai davė buvęs KGB karininkas Stanislav Levchenko, kuris atsimitė nuo KGB ir 1988 m. paskelbė savo patyrimus knygoje „On the Wrong Side“. Čia kalba drąsiai ir atvirai. Tai gana jaunas žmogus, gimęs 1941 m. Maskvoje, kai vokiečiai pradėjo karą su Rusija. Jo tėvas buvo sovietinis pareigūnas, vienu metu karinis patarėjas Jugoslavijoje.

Baigus universitetą Levchenko pirmas paskyrimas buvo Japonija. Jo uždavinys buvo talkinti komunistinėms organizacijoms, bendrauti su ekskursantais į Sovietų Sąjungą ir juos nuteikti palankiai Maskvai. Turėjo bendrauti su vadinamais taikos sąjūdziais, juos nuteikti palankiai Sovietams ir priešiskiau Amerikai. Svarbiausia jam buvo pavesta organizuoti viešąją opinią, kad susidarytų spaudimas Amerikai trauktis iš Indokijos.

KGB jam pavedė verbuoti agentus, tarp Azijos kraštų išlaisvinimo sąjūdžių vadų. Jis taipgi turėjo padėti JAV kariuomenės dezertyrams susirasti saugią vietą Švedijoje.

Turėjo išvystę slapto agentų tinklą ir kas mėnuo su jais turėdavo apie 25 slaptus susitikimus. Buvo įsijungęs į komunistų partiją. Dabar giliau iš vidaus pažinęs KGB veiklą, jis savo knygoje ją apibūdina kaip „didžio teroro mašiną, šėtonišku malūnu, kuris sutraiskė milijonus žmonių“.

Levchenko turėjo pereiti labai kietą treniravimą ir buvo paskirtas varyti KGB darbą Japonijoje, Filipinuose ir Tailandė. Jo veiklai priedanga sudaryti, metams buvo priskirtas prie sovietinio savitrašio „New Times“ sudaryti žurnalisto vardą. Jis ėmė įtraukti japonų politikus, įtakingesnius žmones ir Sovietams palankius veiksmus. Vienam jų politikui, pavarde King, jis net įteikė tris milijonus jėnų, kad galėtų laimėti įtakingą postą rinkimuose. Buvo aprūpintas slaptais aparatais klausymui, rekordavimui ir jais aprūpindavo savo agentus.

Palapsniai toks organizavimas išdaviškų veiksmų jam apsunko. Pati šeima ėmė dūsauti dėl netvarkos Maskvoje, kai reikia duoti kyšius norint ką gauti krautuose ar įstai-gose. Būdamas taip artimas liudininkas KGB juodų darbų, jau 1977 m. jis ėmė nebeapkęsti šios institucijos. Pergveno vidinę krizę ir prisipažįsta, kad jis įslinko į bažnyčią ir meldė pagalbos ir jėgos, net jau nebeapsidamas, ar kas jo nepamatas.

Tolimuosiuose Rytuose būdamas, jis gavo iš Maskvos įsakymą organizuoti dezinformaciją, taigi sukta, melagingą propagandą prieš Japoniją, Kiniją ir JAV. Ypač jam buvo pavesta susekti, kas iš tų kraštų piliečių galėtų geriau pasitarnauti tiems Maskvos paslams. Jis turėjo atlikti špiunožo darbą ir jam pasisekė gauti 700 psl. knyga, duodančią vardus, adresus ir telefonus Japonijos slaptojų agentų.

Tačiau jam ėmė labai apsunkti organizavimas subversyviųjų darbų užsienio kraštuose. Pamates visus KGB sukumus,

jis nusprendė prašyti politinės prieglaudos Amerikos įstai-gose. Dabar jis buvo reikalingas didesnės vidinės stiprybės ir pasiprašė suvesti jį su savo stačiatikių tikybos kunigu. Kunigui jis prisipažino, kad niekada nėra ėmęs jokių sakramentų, nebuvo krikštytas, net nežino, kaip melstis. Būdamas pasitraukęs į vakariečių globą, lankan-tis kunigui, jis mokėsi pagrindinių tikėjimo tiesų, pasiruodamas išpažinėti.

Jis persikėlė į Washingtoną. Jam buvo priskirta sargyba, jaučiant galimą mirtiną pavojų iš Sovietų pusės. Dabar jis ypač patyrė Maskvos spaudimą. Jo žmona ir sūnus buvo pasilikę Sovietų Sąjungoje. KGB įsakė mokytojai vertė jį rašyti pasisakymus apie tuos, kurie atsimita nuo Sovietų. Berniukas grįždavo iš mokyklos pabalės ir iškankintas.

Telefoniniai pasikalbėjimai su Sovietuose pasilikusia žmona jam atskleisdavo vis naujus sunkumus. Geresnė tarnyba jai buvo neįmanoma. Jos svoris nukrito iš 130 į 90 svarų. Levchenko ryžosi pareikšti: „Aš klydau, manydamas, kad Stalino kryptis jau pasibaigusi. Aš klydau, manydamas, kad nekalti žmonės yra gimami nuo tos stalinistiškos krypties. Dabar aš tėsiu savo gyvenimą, žinodamas, kad mano posūkis tapo priežastimi kanciu mano žmonai ir sūnui“. Jis net bandė kreiptis į sovietinius pareigūnus, duodamas suprasti, kad susilaukys nuo atskleidimo pašalpių, jeigu bus paliktas žmoniškesnis gyvenimas jo šeimai. Deja, tai nepadėjo. Jam akyse stovėjo dideli ūkiniai laimėjimai Vakaruose ir atsilikimas Sovietuose. Dabar jis išitinko, kad jam belieka vienas kelias – karas prieš Sovietų sistemą ir KGB. Jis tiesiog pareiškė: „Aš niekinu ir baisyosi Sovietų valdžia. Niekinu ir baisyosi Sovietų sistema... Tai mano formalus paskelbimas asmeniškio karo prieš Sovietų sistemą, jos vadus ir KGB“. Tą jis pareiškė Sovietų pareigūnui.

Maskvos teismas jam išnešė mirties sprendimą. Tą patyręs jis pareiškė: „Manęs tas sprendimas neišgąsdino. Priešingai, išgirdęs tą naujieną, aš net pasidariau labiau aktyvus. Visas mano laikas ir visa mano energija paskirti kovai prieš Sovietų sistemą“. Jis parašė knygą „KGB Today: The Hidden Hand“, kur buvo išryškinta KGB veikla visame pasaulyje. Knyga išversta į daugelį kalbų. Čia jis atskleidė KGB vykdomus klaidinimus, net seksu panaudojimą savo kreiviams tikslams. Jo atskleistos žinios sunaikino kai kuriuos Sovietų žvalgybos tinklus. Levchenko pareiškė „Man malonu žinoti, kad mano veiksmai padarė, jog daug žmonių įvairiuose kontinentuose labiau supranta apie slaptą ir pusiau slaptą Sovietų veiklą, kurią vykdo KGB“. Jis skelbia eilę KGB įvykdytų politinių žudynių pvz. Chochlovo Frankfurte, Markovo Londone. Kovodamas prieš Sovietų sistemą jis buvo net įsijungęs į „Readers Digest“ redakciją. JAV valdžios žmonėms perteikė daug faktų apie sovietinę dezinformaciją. Skelbia, kaip Sovietų Sąjunga, KGB siekia savo tikslų melu, subversija, sabotazais, sutarčių laužymu.

Juoz. Pr.

Amerikos Lietuvių Tarybos sudaryta delegacija šiais metais vasario 22 d. Atstovų rūmuose minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 71 metų sukaktį. Iš kairės: J. Laučka, Ginta Palubinskaitė, Milda Vaivadienė, Eugenija Pazneikiene, Darius Suziedelis, N. Gierstikiene, dr. P. Kaufmanas, kongr. Frank Annunzio, pravedęs Atstovų rūmuos minėjimą, dr. D. Krivickas, kun. A. Dranginis, sukalbėjęs invokacija, Jim Wright, Atstovų rūmų pirm., dr. J. Genys, G. Lozoraitienė, M. Samatienė, kun. dr. T. Žiūraitis ir J. Čikotienė.

BIRUTĘ GALDIKAITĘ UŽBŪRĖ BEŽDŽIONIŲ GYVENIMAS

Kai kurie žmonės, ateidami į šį pasaulį, atsineša kam nors stiprų patraukimą. Birutę Galdikaitę nuo pat mažens labai domino žmogaus kilmė, jo egzistencijos tikslas ir galutinė paskirtis. Bestudijuodama Los Angeles antropologiją – mokslą apie evoliuciją ir žmogaus biologinę prigimtį – pradėjo galvoti, kad į šiuos klausimus bent dalinį atsakymą gal ras tyrinėdama orangutangus beždžionių, bene artimiausių „homo sapiens“ kūrinių gyvenimą.

Jau 17 metai ji gyvena Borneo saloje, priklausančioje Indonezijos džiunglėse ir visą laiką skiria beždžionių studijoms. Šiuo metu ji laikoma pasaulinio masto autoritetu orangutangų pažinime. Už tos srities mokslinius straipsnius yra gavusi Ph.D. laipsnį. Tačiau siekdama šio tikslo, turėjo sumokėti labai aukštą kainą.

Apie 42 m. Birutės gyvenimą šių metų sausio 16 d. „People Magazine“ žurnale pasirodė ilgas straipsnis, papuoštas net septyniomis nuotraukomis. Tai darbas dviejų Amerikos žurnalistų.

Rašoma, kad ji gimė Vokietijoje, lietuvių imigrantų še-

BRONIUS VASKAITIS

moje. Brendo Kanadoje. Antropologija studijavo ir baigė Los Angeles. Pripuolamai sutikusi labai garsų antropologą prof. dr. Louis Leakey, pradėjo prašyti, kad jai padėtų nuvykti į Borneo salą, nes ten norinti tyrinėti orangutangų gyvenimą. Daktarui Leakey Birutės idėja labai patiko, bet tuojau iškilė dvi kliūtys: pirma pagal Indonezijos musulmonų papročius, viena moteris neturi teisės gyventi džiunglėse. Antra, kelionei ir isikūrimui stokojo pinigų. Pirmoji problema buvo išspręsta gana lengvai, nes Birutė jau turėjo sužadėtinį, Kanadoje studijuojantį fiziką, labai mėgantį nuotykius. Netrukus jie apsidė. Betgi užtruko dveji su pusę metų, kol prof. Leakey studijų pradžia sukaupe 9,000 dol.

1971 m. spalio mėn. jie jau buvo Borneo džiunglėse. Indonezijos valdžia naujakuriams leido naudotis parku prižiūretojų apiešta stovykla, turinčia labai primityvią, pilną visokių gyvių trobelę. Tarp tropikinės faunos daug kur vartalojosi alkanai krokodilai, šliaužiojo labai nuodingos gyvatės, o auštant ir temstant į orą pakylėdavo gau-

sybė uodų, platinančių malariją ir kitas tropikines ligas. Visą laiką apstojimo vietą gaubė labai įkyri šūtra, nes ji yra prie pat pusiaujo.

Birutės vyras galvojo, kad visu tuo labai pasibaisęs žmona ir tuojau norės grįžti atgal. Apsiriko. Birutei ši vieta atrodė ramiausias ir maloniausias kampelis pasaulyje. Tuojau pradėjo tvarkytis ir gyvenvietę pavadino savo geradari prof. Leakey vardu.

Galdikaitė kiekvieną rytą 5:30 iki pažastų brisdavo per juodą džiunglių vandenį, tikėdamasi pamatyti orangutangus, sveriančius apie 300 svarų, savyje kaupiančius kelių vyrų jėgą. Ją apkibdavo stambios juodos siurbėlės ir atsipalaiduodavo tik tada, kai prisisurbdavo krauju. Laikas slinko, tačiau Birutė nematė nė vieno orangutango. Didelė laimė nusišypsojo per Kūcias – medžio viršūneje ji pamatė pirmąją beždžionę. Kaip ji vėliau sakė, tai buvusi jos gyvenime brangiausia kalėdinė dovana.

Nuo čia ir prasidėjo nuodugnus orangutangų gyvenimo studijavimas. Ji jau yra užre-gistravusi net 400 daiktų,

kuriuos ėda beždžionės. Pirmoji iš tyrinėtojų pastebėjo beždžionių poravimąsi (paprastai jos gyvena pavienės), vaikų susilaukimą, kovą dėl teritorijos. Išmoko imituoti jų, kad ir primityvią, kalbą ir daugelį kitų dalykų.

Gyvendama džiunglėse, sužinojo, kad kai kurie vietiniai gyventojai, kurie šio šimtmečio pradžioje dar vertėsi kanibalizmu, orangutangus žudo valgiui arba juos labai blogose sąlygose laiko kaip naminius gyvulius. Buvo pavojus, kad ši beždžionių rūšis per ilgesnį laiką gali visai išnykti. (Dabar orangutangų yra tik Borneo ir Sumatros saloje). Tas Birutei kėlė dielį rūpestį. Ji pradėjo prašyti Indonezijos policijos viršininkų, kad būtų vedama akcija orangutangų žudymui sustabdyti. Sakė, jei yra nenorinčių beždžiones toliau laikyti, gali jas atiduoti Birutei. Šią žinią paskelbus laikraščyje, žmonės įvairaus amžiaus beždžiones pradėjo gabenti pas Birutę. Pradžioje viskas atrodė gerai. Tačiau netrukus susidarė tikras chaosas: nauji gyventojai pradėjo esti savininku maista, kramtyti binoklius, dantims pasta, draskyti knygas. Darėsi pavojus, kad gali sugriauti ir jų „palocius“. Apie 40 beždžionių Birutė išgabeno į džiungles ir išmokė, kaip susirasti maisto.

Po penkerių metų džiunglėse, esant nuolatos šlapiai, Birutės kūne atsirado negyjančios žaizdos, pradėjo kibti malarija, krešti drugys. Jos sveikata vis blogėjo. Netrukus paaiškėjo, kad visas bėdas didina neštumas. Tėvai ir draugai pradėjo prašyti, kad ji su vyru grįžtų į Ameriką. Birutė džiunglėse braidžiojo iki aštunto neštumo mėnesio. Tada naujaka ir Indonezijos sostinė Djakarta ir pagimdė sūnų. Su džiaugsmu Birutė išgyveno ir baime, kad kurį laiką turės

nutraukti savo pamegtą darbą. To išvengimui, grįždama iš Djarkartos parsivežė gražią 17 metų gimnazistę, kad kurį laiką prižiūrėtų naujagimį.

Sukaupusi nemažai medžiagos apie orangutangus, pradėjo ją spausdinti moksliniuose žurnaluose bei „National Geographic“. Tuo atkreipė dėmesį intelektualų ir kai kurių mokslo institucijų. Jai suteikė daktaro laipsnį. Iš kitų pradėjo gauti pinigines paramas. Leakey stovyklą pradėjo lankyti Amerikos bei Indonezijos mokslininkai, žurnalistai. Gyvenimas tiek pagerėjo, kad galėjo įsiruosti biblioteką, laboratoriją, pasisamdyti pagelbininką sekti beždžiones.

Deja, nušvitusi laimė neilgai tęsėsi. Vyras pradėjo darytis neramus. Skundėsi, kad jis neturi nei mokslo baigimo dokumentų, nei automobilio, nei banke sąskaitos. Teigė, kad septyneri ir puse metų praleisti džiunglėse nuėjo niekais. Ragino žmoną grįžti į Šiaurės Ameriką, nors buvo tikras, kad ji niekada nesutiks. Greitai išaiškėjo ir tikroji neramumo priežastis – jau buvo įsimylėjęs ir sūnaus prižiūrėtoją ir norėjo ją vesti. Birutė vyrui davė divorsą ir naujoji pora su dvejų ir pusės metų berniuku išvyko į Vancouverį Kanadoje. 1981 m. Galdikaitė ištekėjo už vietinio vyro ir su juo jau turi du vaikus. Sakosi, kad esanti laiminga. Nėra jokių ženklų, kad Birutė, anot amerikiečių žurnalistų išsireiškimu, iš žaliojo pragaro norėtų grįžti į modernaus gyvenimo aplinką.

Būdinga, kad ji tiek savo raštuose, tiek pokalbiuose visada pristato kaip Birutę Galdikas, lietuvių emigrantų šeimos duk-tė.

Ko norime, tuo lengvai tikime.

Demostenas

Po Vasario 16-tosios minėjimo Lemonte. Iš kairės: kun. L. Zaremba, Lietuvių misijos vadovas, St. Lozoraitis, Lietuvos atstovas Washingtono, D.C., ir prie Sv. Sosto, ir adv. R. Domanskis.

KELIONĖS LIETUVON DIENORAŠTIS

ALFONSAS NAKAS

11

Kapines palikom pačiu laiku, beveik sausi. Lietus minutėmis stiprėjo. Už kelių kilometrų plūdo tikra liūtis. Šitai iki Kretingos. Šalia minėtų miškelių, kolkinių gyvenviečių, miestelių, neatskiriama peizažo dalis buvo didžiulės karvių bandos. Tik karvių! Sen ir ten po kelis arklus. Sen ir ten viena kita avis, dažniausia pririštos, netoli gyvenamų namelių. Bet karvių bandos, po kelis šimtus kiekviena, laisvos ėdrinėjo visuose Lietuvos laukuose. Pasijutai važiuojas per Olandiją, Daniją (ha, aš tuose kraštuose nebuvau; kalbu enciklopediniu liežuviu). Žemaitijoj dominavo juodmargės. Kai už poros dienų važinėsiuos po Rytų Aukštaitiją – matysiu žaliųjų bandas. Juodmargės ar žalmargės, visos prišertos, tešmeningos. Vaizdas manęs nežiugino. Lietuva – į pienotūkį? Kas bus, kai Sąjūdis išsikovsky ekonominė autonomija? Ką darys su svestu? Kam parduos? Olandai, net vokiečiai, jį jau veltui dalija. Ar Sąjungoj didysis brolis už sviestą ir sūrį duos pakankamai pieno, anglies ir naftos?

Už trijų su puse valandų, dar prieš vidudienį, pasiekėm Klaipėdą. Jei ne kelios minutės kapinės, tieju – greitį slopinęs lietus, sako, per tris valandas vilniečiai Klaipėdą lengvai pasiekia. Pala, nepasakiau kad greitkelis ties Kaunu nesustojė. Jis jau nežinia kada visiškai užbaigtas iki Baltijos. Užtatai išilgai Lietuvą, žeme, tik trys su puse, tik trys valandos. Iki Chicagos nuo Detroito, niekur nestojant, reikia penkių. O sakom, kad tie du miestai – kaimynai.

Esu Klaipėdąj pirmą kartą gyvenime. Daugiaaukštės priemiesčių dėžės išpūdzio nedaro. Bet centras gražus. Viena gatvė (nežinau jos vardo) net vokiško stiliaus. Kaip rusai ir leido šitaip atstatyti? O gal buvo nesugriautų namų? Judėjimas didelis. Ypač daug pėsčiųjų.

Aplankėm dvi šeimas. Vienoj radom jaunimo. Jis labai domisi pasauliu. Nuo vaišių stalo ir klausimų vos atsipalaiduodavo. Antroji vietoj – mano jaunystės draugai. Nuo Kamajū nusidanginę iki Baltijos. Seni. Suvargę. Gyvena iš mažyčių pensijelių. Nors nuosavam, bet mažam pilkam, drėgnam mūro namely. Baisu pagalvoti, kaip jie išsiverčia?!

Apie trejetą valandų Klaipėdąj praleidė, riedėjom Palangon. Čia man irgi gyvenime pirmas sykis. Buvau sužavėtas iki žado netekimo. Gražiai dažytos, didžiulės medinės vilos. Nauji modernūs dviaukščiai mūro namūkščiai, kaip, sakysim Wasagoj. Tiesios, plačios ir siauresnės alėjos. Statulom ir gelėm išpuosti parkai bei skverai. Tyla, ramybė. Sezonas užsibaigęs, bet žmonių radom, ypač moterų. Jos, už parankių sukibę, vaikščiodamos šnekučiavo. Letai pasivažinėjo, mašina gal už kilometro pastatė, paskubom nužingsniauom prie Baltijos. Nebelijo, bet buvo apniukę (lietus liovėsi už Kretingos, o Klaipėdąj net saulę protarpiais matėm). Ir mūsų planai neleido ilgiau čia pasilikti. Prie ekstravagantiškos Jūratės skulptūros fotografavomės. Baltija ošė, šelo. Ją girdejom iš tolo. Pikėčiau, nei Meksikos ilanka prie Panama City. Palangos kopų smelis, vis dėlto, baltumu negali prilygti Panama City smėliui, bet tikrai daug šviesesnis, negu Miami Beach paplūdimiuos. Norėjosi ir nesinorėjo bristi į šaltą Baltijos vandenį. Žinojau, kad ši kadai gražuolė jūra beveik mirusi. Kad jai atgaivinti reikės daug pastangų. Kad Jūratei šiuo metu kur kas geriau parke, ant grani-

tinio padėklo, negu Baltijos dugne...

Tiltui, kurį matėm tik iš tolo, ir Birutės kalnui neturėjome laiko. Tiltas debesuota popietė nė neviliojo. Tik gaila nepamatyto Birutės kalnelio.

Šiauliai – Jurgaičiai – Panevėžys

Su klaipėdiškiu draugu atsisveikine (jis iš Palangos Klaipėdom grįs autobusų), pasileidom Žemaitijos vieškeliais į Lietuvos vidurį. Nakvynė laukė Panevėžy, bet dienos šviesos dar buvo likę kokios trys valandos. Tėlius pravaziavom nesustodami. Jie liko kelio dešinėje. Kelrodis sakė, kad iki jų 2 kilometrai. Miestelis, ant vienos ar kelių kalvų, nuo kelio matėsi, kaip ant delno. Vaizdą dominavo aukščiausias pastatas – katedra. Prie pat vieškeliu matėm naujų statybų, kažkokias dirbtuves.

Bene už pusvalandžio privaziavom Kuršėnus. Šalia Tėlių – antroji šventa vieta mano žmonai. Kuršėnuose ji gimė. Tėliuose paskutinius kelerius metus gyveno ir mokėsi gimnazijoj. O gimnazijos laikai turbūt visiems brangiausi. Kai grįžęs pasakojau, kad pro Tėlius tik pravaziavau, kad nesustojau, nepafotografavau jos gatvių, gimnazijos rūmų, gavau pylos... Prie lentos, kur užrašyta „KURŠENAI“, buvom sustoję. Vežėjas mane nufotografavo. Bet nuotrauka neišejo. Jau nebe greitkeliais, bet prastesniais asfaltuotais Lietuvos vieškeliais važiuodamas per miestelius, greit pajutau pakeles ženklų tvarką. Lentoje skelbiamas miestelio pavadinimas įvažiuojant. Ir vel lentoj vardas išvažiuojant. Tik išvažiuojant jis įstrizai perbrauktas. Klausiau vežėją, ar šitaip skelbiama, kad paliekam miestelio (net miesto) ribas? Taip, patvirtino. Nebloga tvarka.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

„LAISVĖS VARPUI“ 35-RI METAI

Kovo 7 d. suėjo 35-ri metai, kai veikia „Laisvės Varpas“. Ji suorganizavo ir iki šiol jam vadovauja Petras Viščinis. Pradžioje programa buvo pusės valandos, o dabar ji yra valandos. Kad galimai daugiau lietuvių galėtų ją girdėti, programa kelis kartus buvo perduodama iš dviejų radijo stočių. Pavyzdžiui, iš Medfordo ir Worcesterio, iš Brocktono ir Cambridge. Nuo pat pradžios programa buvo skirta ne pramogai ar pelnui, bet lietuvių visuomeniniams ir kultūriniais reikalams. Norėta išlaikyti ją be skelbimų, klausytojų įnašais ir visuomenės parama, bet tai nepasisekė. Dabar valandos programoje būna trys ar keturi skelbimai. Bet nuo klausytojų įnašų idėjos neatsisakoma. Jei susidarytų bent 200 klausytojų, kurie už kiekvieną programą mokėtų bent po vieną dolerį, tai programos išlaikymo finansiniai reikalai būtų išspręsti.

1954 m. kovo 7 d. pradėjus „Laisvės Varpui“ skambėti, Bostone ir jo apylinkėse veikė penkios lietuvių radijo programos. Šiandien nė vienos jų jau nėra, o „Laisvės Varpas“ ne tik sėkmingai veikia, bet dargi nolat savo darbais apima naujas lietuviško gyvenimo sritis, kuriose kiti neužpildo susidariusių spragų. Taip šalia pastovių sekmediu radijo programų lietuvių ir anglų kalbomis, „Laisvės Varpas“ ruošia specialias radijo programas anglų kalba įvairioms amerikiečių radijo stotims Vasario 16-sios ir tragiškųjų birželio įvykių sukakties progomis; kasmet ruošia bent du aukštesnio lygio kultūrinius renginius, apripina lietuvių spaudą žiniomis apie Bostono ir apylinkės lietuvių visuomeninę ir kultūrinę veiklą, teikia įvairią informaciją žodžiu, laiškais ir telefonu visiems, kurie į jį kreipiasi iš įvairių šio krašto lietuvių kolonijų ir kitų šalių. Šia prasme jis yra lietuvių informacijos šaltiniu Bostono apylinkėse.

Bostono ir apylinkės lietuviams neturint savo laikraščio, „Laisvės Varpas“ liko vienintelė greito viešo susižinojimo priemonė. Ši uždavinį jis stengiasi atlikti galimai geriau. Jis pateikia daug žinių iš viso laisvojo pasaulio lietuvių gyvenimo, skubiai ir plačiai informuoja klausytojus apie įvykius Lietuvoje, nuolat plečia vietinių žinių skyrių.

Tokio darbo sukaktis bus paminėta gegužės 7 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piličių d. jos trečio aukšto salėje teatro „Antro kaimo“ iš Chicago spektakliu. Tai bus jau 60-tasis „Laisvės Varpo“ kultūrinis renginys. Ne atsitiktinai šio renginio programai atlikti pakviestas iš Chicago „Antro kaimo“ teatro kolektyvas. Juk tas teatras šiemet mini savo veiklos 25-rių metų sukaktį. Tokių dviejų sukaktių sujungimu norima visuomenės dėmesį kreipti į tuos, kurie net nepalankiomis sąlygomis atlieka konkrečius, pozityvius, reikšmingus darbus, būtinus lietuvių išlaikyti ir stiprinti.

Minimos sukakties ir reto renginio progą leidžiama programos knygutė, kurioje bus atspausdinti organizacijų sveikinimai, verslo skelbimai, o taip pat pagal įnašo dydį bus įrašyti minėjimo globėjais, garbės rėmėjais, rėmėjais ar talkininkais visi tie, kurie pinigais prisidės prie „Laisvės Varpo“ veiklos 35-rių metų sukakties minėjimo. Laukiama galimai

skubesnės visų talkos šiuo reikalu.

MINĖJIMAS CAPE CODE

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį Cape Codo lietuviai paminėjo vasario 19 d. Švč. Marijos vardo bažnyčioje šv. Mišiomis už Lietuvą ir iškilmingu susirinkimu tos bažnyčios salėje, Centerville. Mišių metu pasakytame pamokslė parapijos vikaras kun. Robert Brennan priminė, kad Mišios laikomos už Lietuvą, kuri mini savo nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Mišių auką prie altoriaus nešė Genovaitė Treinienė ir Regina Petrutienė, pasipuošusios lietuvių tautiniais drabužiais.

Iškilmingame susirinkime pagrindiniu kalbėtoju buvo Elijus Sužiedėlis iš Brocktono. Priimta rezoliucija, kurią pateikė Liūdas Končius, išklausta meninė programa, atlikta smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės-Bergienės ir pianistės Tamaros Markeliūnienės. Aukų įvairiems lietuviškiems reikalams surinkta 2,515 dolerių, kurie pagal aukotojų valią taip paskirstyti: Lietuvių Bendruomenės šio krašto valdybai 1,905 dol., Tautos Fondui 260 dol., Pasaulio Lietuvių Bendruomenėi 200 dol., Amerikos Lietuvių Tarybai 150 dol.

Po programos vyko laisvi pašnekesiai prie kavutės ir užkandžių. Minėjimą suruošė LB Cape Codo apylinkės valdyba. Jį atidarė ir užsklendė ilgametis apylinkės pirmininkas Vladas Židžiūnas, o pravedė Regina Petrutienė.

RUOŠIAMAS BAŽNYČIOS REMONTO PROJEKTAS

Sausio 12 d. kardinolas Bernard Law, posėdyje su Šv. Petro lietuvių parapijos klebonu kun. Albertu Kontautu ir arkidiecezijos administratoriumi vysk. Banks, davė leidimą atremontuoti Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčią ir kleboniją So. Bostone. Toks sprendimas padarytas po to, kai paaiškėjo, kad nepavyks prie septintosios gatvės pastatyti naują koplyčią, o taip pat, kad nėra jokios galimybės lietuviams su savo maldos namais įsikurti kitur. Visą dabartinę Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčią ir kleboniją miestui gražiai atremontavus ir sutvarkius, manoma, kad praktiškiausia bažnyčią ir kleboniją atremontuoti. Parapijos statybos komitetas pakvietė architektą Antonio de Castro paruošti reikalingo remonto projektą. Klebonas kun. Albertas Kontautas tikisi, kad visi vietos ir apylinkės lietuviai įsijungs į parapiją ir prisidės prie išlaikymo bažnyčios, kaip lietuvių religinės ir kultūrinės veiklos centro.

LIETUVIAI PAS INDĖNUS

Cape Code dar tebegyvena indėnų palikuonys. Stambiausias jų telkinys – Mashpee vietovė, kur jie turi savo maldos namus, mokyklas, muziejų. Pernai jų iniciatyva vietos vidurinės mokyklos moderniose patalpose buvo surengta pirmoji etninių grupių mugė su atitinkama programa, eksponatais, valgiais ir t.t. Joje lietuviams atstovavo Genovaitė Treinienė ir Regina Petrutienė su savo meniškais medžio dirbiniais. Šiemet tokia mugė įvyko vasario 4 d. Joje vėl dalyvavo Regina Petrutienė su mediniais Velykų margučiais, išmargintais lietuviškais raštais, dubenėliais, įvairiomis dėžutėmis ir kitais medžio dirbiniais.

Cape Codo Vasario 16-tosios minėjimo programos atliekėjai ir LB apylinkės valdyba. Iš k.: sėdi – pianistė Tamara Markeliūnienė, LB apyl. pirm. Vladas Židžiūnas, smuikininkė Elena Kuprevičiūtė-Bergienė. Stovi – Regina Petrutienė, Elena Strazdienė, paskaitininkas Elijus Sužiedėlis, Genovaitė Treinienė, Irena Jansonienė, Dalia Pautienienė, Bruno Markeliūnas. Nuotr. Alf. Petručio

Vietoje ji rodė, kaip atliekami medžio apdailos darbai, o parodėles stalą puošė lietuviškos juostos, audiniai, gintaro dirbiniai. Parodėles centre prie Lietuvos trispalvės stovėjo metro aukštumo lietuviškas kryžius, o į parodėles visų dėmesį kreipė didelės užrašas „Lithuania“. Parodėles lankytojus kava ir lietuviškomis ausytėmis vaišino Marija Židžiūnienė ir Elena Strazdienė. Abu tos vietovės laikraščiai aprašė šią etninę mugę ir įsidėjo nuotraukas iš jos. Viena tų nuotraukų vaizdavo Regina Petrutienę tautiniais drabužiais, marginančią medinę dėžutę.

RADIJO MĖGĖJAI VASARIO 16-TĄJĄ

Pasaulio lietuvių trumpų bangų radijo mėgėjai Vasario 16-tąją skyrė tos dienos šventiškiems jausmams, eterio bangomis besidalindami jais. Tai padaryta pirmą kartą per paskutinius 50 metų. „Gimtas kraštas“ paskelbė eilę pasisakymų, kurių tarpe yra Edvardo Šakalio iš Plymouth mintys. Jis pareiškė: „Nors mes ir toli nuo Jūsų, tačiau visi čia, Amerikoje, turime trispalvės vėliavas ir būtinai šią gražią dieną jas iškeliamo. Sveikatos – Jums – Lietuvos labui“.

RUOŠIA DARYVAUTI MINĖJIME

Cape Codo lietuviai ruošiasi šią vasarą dalyvauti Barnstable miesto įkūrimo 350-ties metų sukakties minėjime, kuriame numatomi paradai, koncertai, parodos. Šioje šventėje vietos lietuviai įsijungs į etninių grupių programą.

Dar pažymėtina, kad Cape

Codo lietuviai kasmet dalyvauja tarptautiniame bankete. Šiemet jiems tenka būti to banketo globėjais. Visų to banketo reikalų koordinatorių – Bruno Markeliūnas.

RENGINIAI

Balandžio 2 d. – Šv. Jurgio bažnyčioje, Norwoode religinės muzikos koncertas, kurio programą atliks styginis kvartetas.

Balandžio 9 d. – Vilniaus universiteto folklorinio ansamblio „Ratilio“ koncertas Bostone, 3 val. p.p.

Balandžio 23 d. – Šv. Petro parapijos metinis banketas Lantana restorane, Randolphe.

Balandžio 30 d. – Lietuvos Krikšto memorialinės lentos Šv. Kryžiaus katedroje Bostone atidengimas ir pašventinimas.

PADĖKA

Čikagos Lietuvių Taryba nuoširdžiai dėkoja asmenims, padėjusiems suruošti iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 71-erių metų sukakties minėjimą š.m. vasario 11 ir 12 d.

Aukštesniosios Lit. mokyklos direktoriui J. Masilionui ir jo mokiniams už apeigas prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę vasario 11 d.

Didelę padėką priklauso Vytauto Didžioji rinktinėi, jos vadams bei kitiems uniformuotiems šauliams ir šaulėms, dalyvavusiems vėliavų pakėlime vasario 12 d. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Taip pat visoms moterims, kurios dalyvavo pasipuošusios tautiniais drabužiais.

Dėkojame kun. V. Zakarauskui ir kleb. J. Kuzinskui už iškilmingas šv. Mišias ir kanauininkui už turiningą pamokslą bažnyčioje; taip pat dirigentui A. Linui ir jo vadovaujamam chorui už puikų giedojimą pamaldų metu. Taip pat vargonininkui K. Skaisgiriu.

Dėkojame kun. H. Dumpiui ir kun. J. Juozapaičiui už pamaldas lietuvių evangelikų bažnyčiose.

Padėką organizacijų pirmininkams, atsiuntusiems vėliavas į Marijos Aukšt. mokyklos auditorijoje įvykusia akademija ir Don Varno bei Dariaus-Girėno postų atstovams, pravedusiems vėliavų parada.

Dėkojame kun. H. Dumpiui už invokaciją ir G. Eidukaitėi, skaičiusiai Nepriklausomybės paskelbimo Aktą ir pravedusiai minėjimo programą. Pagarba savanoriams kūrėjams: J. Tamuliui, A. Valiui, K. Mikalajūniui ir P. Steikūniui, dalyvavusiems akademijoje.

Nuoširdi padėką akademijos kalbėtojams: Lietuvos Gen. konsului V. Kleizai, dr. K. Bobeliui, Vlisko pirm., už išsamią ir turiningą paskaitą ir senatoriui Judi B. Topinka.

Dėkojame solistams V. ir M. Momkams už meninės dalies atlikimą ir akompaniatoriumi muz. D. Lapinskui. Taip pat D. Meilenei už jausmingai padeklamuoatą V. Kudirkos poeziją. Nuoširdžiausia mūsų padėka lietuvių visuomenėi ir organizacijoms, dalyvavusioms pamaldose ir akademijoje, o taip pat ir visiems prisidėjusiems darbu bei pinigine auka prie šios didžios šventės sėkmės.

Midland Federal Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA
REALTORS

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią staigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas, II a., 71 & Francisco. Pageidaujamas vienas pensininkas. Skambinti po 5 v.v. 476-5460.

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR SALDYTUUVUS Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX – INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

POVILAS PETKEVIČIUS LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektiviai ir sklandžiai parašytos apybraižos skaitytojui įtikina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir sukta. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 centus valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

AUSZRA 1883-1884. Dr. J. Basanavičius. 429 psl.	\$20.00
AUSZRA 1885-1886. Dr. J. Basanavičius. 759 psl.	\$20.00
LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE. Red. J. Balys. 342 psl.	\$8.00
LIETUVIŲ ŽEMDIRBYSTĖS PAPROČIAI IR TIKĖJIMAI. Lietuvių liaudies tradicijos. Jonas Balys. 242 psl.	\$12.00
MONA, romanas. Eduardas Cinzas. 204 psl.	\$8.00
AUKSINIO SAULĖDYDŽIO GUNDYMAI, romanas. R. Spalis. 384 psl.	\$10.00
RINKTINĖS NOVELĖS. Spalis. 328 psl.	\$3.00
MIRTI VISADA SUSPĖSI, romanas. Al. Baronas. 264 psl.	\$8.00
ASMUO IR LAISVĖ, mūsų idėjos dabarties šviestoje. Antanas Paškus. 159 psl.	\$5.00
BALYS SRUOGA mūsų atsiminimuose. Spaudai paruošė Vanda Srugienė. 549 psl.	\$20.00
PRAETIES KALBA, dienoraštiniai užrašai. Gudija 1941-1944. Zenonas Ignonis. 286 psl.	\$10.00
RUGSĖJO ŠEŠTADIENIS, premijuotas romanas. Birutė Pukelevičiūtė. 237 psl.	\$5.00
RAŠTAI, I tomas. Prof. Aug. Voldemaras. 672 psl.	\$10.00
RAŠTAI, II tomas. Prof. Aug. Voldemaras. 688 psl.	\$20.00
BERŽAS UŽ LANGO, romanas. Dal. Mackialienė. 323 psl.	\$10.00
GYVENTŲ DIENŲ PRISIMINIMAI. Raudonajame Petrapilio pragare 1918-1920. Prof. Vik. Biržiška. 109 psl.	\$3.00
TEKSTAI APIE TEKSTUS. Tomas Venclova. 240 psl.	\$10.00
MANO PASAULĖŽIŪRA, kultūrininkų pasisakymų rinkinys. Red. dr. Juozas Prunskis. 351 psl.	\$2.00
GAVĖNIOŠ PROGRAMA. Seamus Heaney. 43 psl.	3.00
RAUDONŲJŲ STOVYKLOSE, atsiminimai. Kun. J. Hermanovičius, MIC. 359 psl.	\$5.00
ATOLAS-KORALŲ SALA, romanas. Jurgis Gliauda. 271 psl.	\$9.00
LENKŲ OKUPACIJOJE IR JŲ KALĖJIMUOSE, atsiminimai. Povilas Petkevičius. 187 psl.	\$8.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta persiuntimo išlaidos.

Miami, Fla.

VIEŠNIOŠIŲ PRANCŪZIJOS JOLANTOS VAIČAITYTĖS PROGRAMA

Miami lietuvių klube vasario 26 d. pasirodė dabar Prancūzijoje gyvenanti lietuvaitė Jolanta Vaičaitytė su lietuvių liaudies ir savo bei kitų sukurtų liaudiško stiliaus dainų programa. Dainininkė dailininko Adolfo Vaičiūčio duktė yra gimusi Australijoje. Mokėsi ir dirbo Kanadoje, Maroke ir Tunesijoje. Dabar gyvena prie Paryžiaus, kur padeda Australijos lietuvių, yra įkūrusi pabaltiečių kultūros ir informacijos centrą „Baltic House“, kuris palaiko ryšius su lietuvių, latvių ir estų organizacijom, teikia žinias apie Pabaltijį prancūzų spaudai ir globoja atsilankiusius Prancūzijos turistus.

Jolanta, profesionaliai muzikos nesimokius, dainuoja liaudišku stiliumi, pati sau pritariama gitara ar būbneliu. Ją dar palydi lietuviška birbyne ar kitokiais liaudies instrumentais jos vyras Jean Claude, profesionalas dailininkas ir klarinetistas, susidomėjęs liaudies dainomis ir savotiškais liaudies instrumentais.

Apie valandą trukusioje programoje Vaičaitytė su savo palydovu atliko penkias senovines lietuvių liaudies dainas, penketą savo pačios sukurtų liaudinio stiliaus melodijų lietuvių poetų eilėraščių, Vytauto Kernagio muzikinę deklamaciją „Milžiniai“ ir porą estiškių dainų.

Senovines lietuvių dainas ir dabar pasaulyje paplitusio liaudies stiliaus su originaliais tekstais kompozijas dainininkė atliko muzikaliai ir stilingai, poetiškai pabrėždama jų teksto mintis.

Gausiai susirinkusi publika lietuviams kiek neįprastą programą išklaušė su dėmesiu ir atliekėjams padėjo šiltais plojimais.

Gunda K.

Daytona Beach, Fl

PALTINŲ KONCERTAS

Pirmą kartą į mūsų telkinį koncertuoti vyks Nėlė ir Arvydas Paltinai. Turėsime progos pasigėrėti lietuvių pramoginės muzikos ir dainų koncertu. Koncertas įvyks vasario 9 d., sekmadienį, po lietuviškų pamaldų, Peace of Peace katalikų bažnyčios salėje, Ormond Beach koncerto suruošimu rūpinasi Daytona Beach lietuvių B. Uomenės apylinkės valdyba, vadovaujama Juozo Paliūnėlės ir Arvydo Paltinų koncertai vyks ir kituose lietuvių telkiniuose – Miami, St. Petersburg ir pas mus. Arvydas Paltinas yra Vasario 16-tosios gimnazijos mokytojas, vadovauja chorui ir rūpinasi šios gimnazijos visais kultūriniais reikalais, o savo koncertais telkia lėšas ir paramą Vasario 16 gimnazijos išlaikymui.

Jų koncertai yra aukšto meninio lygio, pramoginių dainų, labai publikos mėgstami, ką liudija jų ruošti jau kelintą kartą koncertai JAV beveik visose didžiosiose lietuvių kolonijose.

Iš anksto yra kviečiami šios apylinkės lietuviai su savo tuometu viešiniams svečiams dalyvauti pamaldose ir po jų koncerte. Tuo paremsime gražias Nėlės ir Arvydo Paltinų pastangas padėti ir lietuvių vienišai gimnazijai.

Jurgis Janušas

PADĖKA
A.†A.
MARIJA LENGVINIENĖ

Mūsų mylima Sesutė ir Teta mirė 1989 m. vasario 25 d. Palaidota kovo 1 d. Betanijos kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Hansui Dumpiniui už gedulingas pamaldas koplyčioje, bažnyčioje ir už velionės palydėjimą į kapus.

Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems už atsilankymą koplyčioje, bažnyčioje ir už dalyvavimą laidotuvsė.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie aukojo bažnyčiai.

Nuliūdę seserys ir kiti giminės.

A.†A.
ANDRIUI VAITKUI

netikėtai mirus, skaudžiu liūdesiu prislėgtai žmonai MARIJAI, dukroms GRAŽINAI ir ŽIVILEI su šeimomis, jo sesutei ir giminėms Lietuvoje reiškiamo gilia užuojautą ir dalinamės jų skausmu.

Stasė ir Algirdas Manvydai
Loreta ir Rimgaudas su šeimomis

Staiga Amžinybėn iškeliauvus

A.†A.
JUSTINUI VIZGIRDAI

jo žmoną JOANĄ, dukras VIDĄ ir DAIVĄ ir sūnų ARVYDĄ širdingai užjaučiame ir kartu liūdimė.

JAV LB Vidurio Vakarų
apygardos valdyba

Brangiai Motinai

A.†A.
BRITAI MEILUVIENEI

mirus, jos sūnų „Bridges“ redaktorių EDUARDĄ MEILŪ, Jr. ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

JAV LB Krašto valdyba

Mylimai Motinai, Uošvienei ir Senelei

A.†A.
ANASTAZIJAI KALVAITIENEI,

po ilgos ir sunkios ligos žemiškąją kelionę užbaigus ir sugrįžus į Amžinąją Tėviškę, skausme ir gilime liūdesyje likusios dukra, AMALIJA ir ženta MYKOŁA JAGUČIUS, sūnų LEONĄ ir jo šeimą bei kitus giminės ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdimė.

O šiai tauriai TĖVYNĖS DUKRAI, A.A. ANASTAZIJAI amžinos ramybės svečioje šalyje!

Stella ir Vytautas Abraičiai
Pranas Damijonaitis
Birutė ir Vacys Dzenkauskai
Elena ir Antanas Garkai
Veronika ir Jurgis Janušaičiai
Sofija ir Antanas Kalvaičiai
Janutė ir Mečys Rumbaičiai
Natalija ir Albinas Subaičiai
Ane ir Antanas Žindžiai
Ona ir Kostas Žolynai

Daytona Beach, Florida

Mylimam tėveliui

A.†A.
JUSTINUI VIZGIRDAI

per anksti iškeliauvus Amžinybėn, darbščiai JAV LJS Chicagos skyriaus narei VIDAI VIZGIRDAITEI, poniai VIZGIRDIENEI, ARVYDUI ir DAIVAI bei kitiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdimė.

JAV LJS Chicagos
skyriaus valdyba ir nariai

A.†A.
STASYS BALČIŪNAS

1989 m. kovo 13 d. iškeliauvo Amžinybės takais a.a. Stasys Balčiūnas.

Gimė 1906 m. gegužės 4 d. iš tėvų Mykolo Balčiūno ir Onos Ambrulevičiūtės Balčiūniūnės, Novoplatnos km., Alovės valsč., Alytaus apskrityje. 1929 m. baigė Alytaus gimnaziją ir įstojo į Vytauto Didžiojo universiteto teisės fakultetą. 1935 m. gavo teisininko diplomą. Atlikęs stažą, buvo paskirtas Trakų apskr. tardytojo pareigoms. 1942 m. sausio 4 d. Trakuose vedė Stasė Kudlaitę ir kartu išgyveno iki jos mirties 1986 m. lapkričio mėn. 9 d. 1942 m. pradėjo dirbti kaip Vilniaus apygardos prokuroras. 1944 m. birželio mėn. pasiitraukė iš Vilniaus ir išvyko į Vokietiją.

Vokietijoje gyveno Meerbecko stovykloje. Ten gimė sūnus Remigijus. 1949 m. su šeima a.a. Balčiūnas atkeliauvo į JAV ir apsigyveno Shamokin, PA. 1950 m. persikėlė į Baltimore, kur išgyveno 25 metus. Baltimoreje priklausė Ateitininkų Sendraugiams bei kitoms lietuviškoms organizacijoms.

1975 m. persikėlė su žmona į Juno Beach, FL. Čia linksmai praleido senatvės dienas, dalyvaudamas lietuviškose organizacijose.

Pasiliko dideliame nuliūdime: sūnus Remigijus, marti Danutė ir anūkai Justinas ir Paulius.

Velionio kūnas pašarvotas Weber koplyčioje, Baltimore, MD. Laidotuvės įvyks kovo 16 d. ketvirtadienį. Iš koplyčios bus atlydėtas į Šv. Alfonso bažnyčią, kur įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Loudon Park kapines.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvsė.

Nuliūdę: sūnus, marti ir anūkai.

A.†A.
JUSTINUI VIZGIRDAI

mirus, jo broliui JONUI su šeima ir visiems kitiems giminėms reiškiamo širdingiausią užuojautą

Uršulė ir Vladas Eidiečiai
Marija ir Stasys Kaslai

St. Petersburg Beach, FL.

Mūsų mielam Kūmui

A.†A.
STASIUI BALČIŪNUI

mirus, sūnui REMIGIJUI ir jo šeimai reiškiamo gilia užuojautą ir kartu liūdimė.

Adomaičių šeima ir krikšto duktė Laima

Annandale, VA

A.†A.
ANASTAZIJAI KALVAITIENEI

mirus, jos dukrai AMALIJAI ir MYKOLUI JAGUČIAMS, sūnui LEONUI ir NIJOLEI KALVAIČIAMS, seseriai ONAI JADVIRŠIENEI ir kitiems artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą.

Mira ir Kostas Arai
Genė ir Adolfas Armaliai

A.†A.
ONAI KOVIENEI

mirus, jos dukterims REGINAI, GRAŽINAI, DALIAI, ELYTEI, VIDAI, RITAI ir jų šeimoms reiškiamo gilia užuojautą ir kartu liūdimė.

Valė ir Antanas Prišmantai
Kristina ir Larry Dodge
Elena Sparkienė

Mylimam jaunystės draugui

A.†A.
Dr. ANTANUI ČERŠKUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai ONUTEI, dukrai VITAI, sūnui dr. RAIMUNDUI ir giminėms.

Los Angeles, Ca.

Skaudžių šeima

PADĖKA
A.†A.
KAZIMIERAS DŪDĖNAS

Mūsų brangus Tėvelis, Uošvis, Svainis, Senelis ir Prosenelis mirė 1989 m. vasario 10 d. ir buvo palaidotas vasario 13 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui J. Kuzinskui už maldas koplyčioje ir kun. V. Mikolaičiui už maldas koplyčioje, Šv. Mišų auką ir prasmingą pamokslą bažnyčioje bei religines apeigas kapinėse.

Nuoširdi padėka aukojusiems šv. Mišioms ir dovanojusiems gėles. Dėkojame Šv. Rožančiaus būreliui už rožančiaus sukalbėjamą koplyčioje. Nuoširdi padėka karsto nešėjams ir visiems, kurie lankė velionį koplyčioje ir dalyvavo laidotuvsė.

Dėkojame laidotuvių direktoriui D. Petkui už nuoširdų patarnavimą.

Visiems tikrai nuoširdus aciu.

Dukters, sūnus, žentas, svainė, anūkai ir proanūkai.

A.†A.
ANTANINAI VOLERTIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnui VYTAUTUI ir jo šeimai reiškiamo gilia užuojautą

Vincenta ir Pranas Barai
Janina ir Mečys Rumbaičiai

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

APLINK MUS

x „Žalgirio“ futbolo komandos ekskursija, lydimi D. Stankaitienės ir J. Juškos, kovo 14 d., antradienį, lankė lietuviškas įstaigas Chicagoje. Žalgiriečiai aplankė „Drauga“, susipažino su lietuviškos spaudos darbu, redakcija, knygomis ir suvenyrais. Po to jie aplankė Jaunimo centrą ir kt.

x **Balys Gajauskas**, Sibiro tremtinys, Helsinkio grupės narys, 36 metus išbuves kalėjime, Chicagoje lietuviškai visuomenei papasakos savo pergyvenimus, kančias ir nuoskaudas, patirtas kalėjimo gyvenime. Visi kviečiami penktadienį, kovo 17 d., 7 val. vak. į Jaunimo centro didžiąją salę.

x **Priešvėlykiniai priešpiečiai** rengiami kovo 19 d., sekmadienį, Jaunimo centro didžiąją salę. Pasibaigus kolektyvams, tuojau po šv. Mišių visi kviečiami dalyvauti šiame Jaunimo centro renginyje. Ypačingai kviečiamos jaunų šeimų su vaikais, o vyresnieji galės pasidžiaugti savo vaikais ir vaikaičiais.

x **„Suleđėjusiomis lūpomis“** – tai Fausto Stroliaus kompozicija, pritaikyta žodžiams iš Sibiro maldaknygės. Šią giesmę atliks Dainavos ansamblis per jų religinį koncertą, kuris bus kovo 19 d. Nekalto Prasidejimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke. Koncerto pradžia 4 val. p.p.

x **International Meat Market**, 2913 W. 63rd St., Chicago, Ill., savininkai Izabelė ir Petras Burkauskai kviečia visus, ypač prieš artėjančias Velykas, apsilankyti jų krautuvelyje, nes šiuo metu pasirikimas maisto produktų (rūkytos ir šviežios mėsos) yra labai įvairus ir didelis. Tel. 436-4337.

x **Kelionė per Didžiąją Britaniją!** Šiais metais vėl organizuojama lietuvių grupė į Didžiąją Britaniją – 3 kraštai. Pereitų metų kelionė praėjo su dideliu pasisekimu, todėl kartojame ją pačią kelionę. Iš Chicago išvykstame birželio 13 d., grįžtame birželio 27 d. Registracija ir informacija pas Vidą Jonušienę, Amber Travel Service, 11745 Southwest Highway, Palos Heights, Ill., 60463. Tel. 312-448-7420.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. – 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS

Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniai ir vakarais
pagal susitarimą.

ADVOKATAS

ALGRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x **Visuomenė kviečiama atsilankyti** į Dainavos ansamblio rengiamą religinį koncertą, kuris bus Verbų sekmadienį, kovo 19 d., 4 val. p.p. Nekalto Prasidejimo parapijos bažnyčioje. Koncerte dalyvauja sol. Audronė Gaiziūnienė, sol. Algirdas Brazis ir 16 asmenų orkestras, kuriam diriguos Darius Polikaitis.

x **Draugiškose futbolo rungtynėse** antradienį vakare Chicagoje viešinti Lietuvos „Žalgirio“ jaunių komanda laimėjo prieš F.K. „Lituanica“ komandą rezultatu 8:2. Rungtynės stebėjo daugiau negu 300 asmenų.

x **Lietuvos „Žalgirio“ jaunių komanda** šį ketvirtadienį, kovo 16 d., 8 val. žais prieš Chicago vakarinių priemiesčių vidurinių mokyklų rinktinę komandą. Rungtynės vyks Oak Lawn Community paviljone, 9401 S. Oak Park Ave. (18 bloku į vakarus nuo Cicero Ave.). Visi futbolu mėgėjai kviečiami.

x **Visų tuntu skautės ir skautai** šį šeštadienį, kovo 18 d., 1:30 val. p.p. uniformuoti renkasi Jaunimo centro didžiąją salę. Čia vyks iškilmingas susitikimas su ilgamečiu Sibiro kaliniu-tremtiniu Balu Gajausku. Tėveliai prašomi jaunimą laiku atvežti. Skautininkai, -ės, vadovai, -ės ir skautiškos šeimos nariai su broliu Balu susitikis šeštadienio vakarone, 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Dalyvaukime visi.

x **Rekolekcijos tėvų, jėzuitų koplyčioje**, kurioms vadovaus kun. dr. V. Cukuras, įvyks šią savaitę, ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį. Konferencijos vyks rytais 10 val. ir vakarais 7 val. Rekolekcijos baigsis sekmadienį šv. Mišiomis 10 val. ryto.

x **Norėdami malonios aplinkos**, prie židinio praleisti laiką, apsilankykite **BALTIOS restorane**, 8100 Roberts Rd., Justice, IL, tel. 458-1400. Geras lietuviškas maistas, kokteiliai. Pirmadieniai uždaryta. Kviečia Kieļu šeima.

x **Siunčiame prekes į Lietuvą** kargo. Jūsų dovanos, kaip video kameros, magnetofonai, radijo 2-ju kasečių aparatai ir kitos, Lietuvoje pageidaujamos, prekės pasieks Vilnių per 5 dienas, saugiai ir pilnai apdraustos. Priimame prekių ir persiuntimo užsakymus ir iš kitų JAV miestų. **PATRIA**, 2638 W. 71 St., Chicago, Ill., tel. 312-778-2100. Sav. A. F. Šluta.

x **Darome nuotraukas** pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

x **Dar galima gauti VIII-sios lietuvių tautinių šokių šventės** vaizdajuostę. Ši vaizdajuostė yra pagaminta profesionalų, jos ilgis 1:45 val. Kaina su persiuntimu JAV-se – 54 dol., Kanadoje – 53 dol. Taip pat galima gauti vaizdajuostes tinkančias naudoti Lietuvoje, Pietų Amerikoje, Australijoje, Anglijoje bei V. Aukietijoje. Jų kaina su persiuntimu – 70 dol. Čekius ar piniginę perlaidas su užsakymais siūti: **Šventės Video, c/o J. Pleinys, 84 Balsam Ave., S. Hamilton, Ont. L8M 3B3 Canada**. Gavus užsakymą su pinigais, vaizdajuostę tuoj bus oro paštu pasiųsta.

x **Lietuviško žodžio šventė** Kr. Donelaičio lituanistinėse mokyklose bus kovo 18 d., 11 val. ryto McKay mokyklos auditorijoje. Programoje bus įteikiama premijos „Pirmųjų žingsnių“ konkurso laimėtojams, taip pat dovanos už geriausius Lietuvos vaizdų albumus penktosios klasės mokiniams. Mokiniai šį šventę yra labai svarbi. Maloniai kviečiame tėvus, senelius ir visuomenę dalyvauti mokyklos šventėje.

x **37-tas metinis giesmių koncertas** „Tėviškės“ lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčioje vyks šį sekmadienį, kovo 19 d., 3 val. p.p. Giedos choras, vadovaujamas muz. Astos Šepetytės, solistai A. Buntinaitė, E. Rūkstelytė-Sundstrom, G. Stauskas, Vik. Mieliulis ir B. Mieliulis. Dalyvaus ir smuikininkas Herkulis Strolia. Pianino palauda – Aras Buntinas. Visi kviečiami.

x **Skautininkų, -ių suvažiavimas** balandžio 1-2 d. vyks Chicagoje, Midway Inn viešbutyje. Visi dalyviai prašomi nedelsiant registruotis ir prisiešti pilną dalyvavimo mokestį. Neįmanoma planuoti suvažiavimą nežinant dalyvių skaičiaus ir neturint finansinio pagrindo. Registraciją tvarko s. Aldona Palukaitienė.

x **Kr. Donelaičio lit. mokyklų** mokiniai atliks programą savo mokyklos trisdešimtmecio sukakties minėjime balandžio 8 d. 7 v. Menine programa rūpinasi dainavimo mokytojai Audrius ir Darius Polikaiciai.

x **Liepos 15 kelionė į Skandinaviją** ir Europos Lietuvų Dienas. Informacijai skambinkite Birutei Zalatorienei, **Travel Advisers Inc., 1515 N. Harlem #110, Oak Park, 60302. 312-524-2244.**

x **Sveikiname Šv. Velykų šventėje! Kviečiame apsilankyti** ir pasirinkti įvairių vietinių ir užsienių skanėstų jūsų velykiniam stalui. Įvairūs mėsos gaminiai, velykiniai kumpiai, dešros, žuvų ir silkų patiekalai. Beržo šakos, pyragai, tortai, velykinės babkos (bobos), raguolis. Įvairių rūšių sausainiai. Didelis pasirinkimas kavos. Velykiniai margučiai. **Thuman Deli, 2654 West Lithuanian Plaza Ct. (66th St.) tel. 434-9766**. Priimami užsakymai velykiniam stalui. Krautuvelyje valandos: 8 v.r. - 6 v.v. Sekmadieniai 9 v.r. - 2 v.p.p. Velykų šventėje uždaryta.

x **Naujausios žinios iš Lietuvos kasdien** girdimos ne tik naujais, bet ir senais Grundig radijais. Gradinskas **2512 W. 47th St., 376-1998.**

x **ALIAS Chicago** skautiškos tautinių narių susirinkimą kovo 17 d., 7:30 v.v. Balzeko muziejaus patalpose, 6500 S. Pulaski ir kviečia narius bei jų svečius dalyvauti. Programoje pokalbiai: B. Nainio tema „Ivykiai ir nuotaikos po Vasario 16 minėjimo Lietuvoje“, svečio inžinieriaus iš Lietuvos – „Ryšys užmezgimas ir palaiškymas su lietuvišiais inžinieriais užsienyje“. Po susirinkimo – vaisės.

x **JUOZAS BACEVIČIUS** namus parduoda greit. Įkainojimas – veltui. Skambinti Bell-Bace RE, tel. 778-2233.

x **Greit parduodu** vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.**

Redaguoja J. Plačas. Medžiaga siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

TRUPUTĖS ŽVAIGŽDUTĖ

[steigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Mano katytės
Piešė Larana von Braun
Marquette Parko lit. m-las
8 sk. mokinė

MANO KATYTĖS

Aš turiu dvi katytes: Silvesterį ir Snoopy. Silvesteris yra geltonas ir rudai dryžuotas. Snoopy yra „Russian Blue Eyed“ rūšies. Jis yra pilkas, turi mėlynas akis.

Abi katytės supranta lietuviškai. Kai pasakome, kad eisime į lauką, jos tuojau atsitūpią prie durų ir kniaukia. Kai nori est, jos nubėga prie savo lėkščių ir laukia mūsų, kol mes jas pašersime. Išėjusios į kiemą, kartais nubėga į namo priekį pasižiūrėti, kas ten darosi. Kai jas pašaukiame, jos tuoj atbėga ir kniaukia, nori, kad pakeltume aukštyn.

Žiemą mes katytes padedame ant rogučių pasivažinėti. Leidžiame pabėgioti po sniegą. Joms mėgsta žiemą.

Rudenį mes sugrėbiame lapus į didelę krūvą. Silvesteris ir Snoopy slepiasi ir žaidžia lapuose.

Pavasarij joms labai patinka gulėti žolėje ir šildytis sauleje. **Larana von Braun**
Marquette Parko lit. m-las 8 sk. mokinė.

PRIEKABINGAS POLICININKAS

Aš ir Vincas Giedraitis dažnai važinėjam riedlentėmis. Abudu turim vienodas lentas. Sueiname savaitgaliais ir taip kokias šešias mylias „nulentuojam“ nuo mano namo. Dauguma žmonių, gyvenančių prie Glenale vidurinės mokyklos, kenčia mūsų. Jie sako, kad mes keliami per daug triukšmo. Taip pat jie baiminasi, kad mes galime nubraižyti jų automobilius.

Vakar mūsų buvo penkiolika, visi su riedlentėmis. Mus sustabdė policininkas. Vienas iš tų penkiolikos turėjo vykti į teismą, jis jau yra gavęs daug pabaudų. Tas policininkas buvo storas ir labai piktas. Jis ėmė ant mūsų rekti ir mus gąsdinti su savo taisyklėmis. Taip pat tas policininkas ėmė kabintis prie vieno berniuko, nors tas tikrai nieko nebuvo padaręs. Policininkas matė, kaip tas berniukas pergyvena, kai jis jam rašė pabaudas... Bet jis mus paleido.

Mes buvome truputį pikti, nes mes negalėjome važinėti šaligatviu. Mes vistiek suradome takus už namų. Taip ir važinėjome visur, visą laiką apsidairydami, kad tik išvengtume to policininko.

Vaidas Sekas,
Los Angeles Šv. Kazimiero
lit. m-las mokinys
(„Pėdsakai“).

Kuprotą oželį tik vilko dantys pataiso.
Lietuvių patarlė

Rambaus arklis ir rimbas nepataisys.
Lietuvių patarlė

MANO RATAI, TAVO ROGĖS

Mano ratai, tavo rogės. Kas pirmesnis iš pastogės? Kas nulėks greičiau į mišką, Kur pavasaris jau pyška?

Vos ratukai apsisuko, Vėžimėlis tuoj nurūko. Tiek mane ir bematysi! Su rogutėm nepavysi...

Mano ratai, tavo rogės. Kas pirmesnis iš pastogės? Kas nulėks greičiau į mišką, Kur žiema baltuoja, tviska?

Vos rogutės pajudėjo, Tuoj per sniegą nubrazdėjo. Lėk sau vienas. Aš jau grįšiu. Su ratukais nepavysiu...
Leonardas Žitkevičius

NORĖČIAU PAMATYTI LIETUVĄ

Nuskridusi į Lietuvą, aš norėčiau daug ką pamatyti. Štai mano planas:

Pirmiausia norėčiau aplankyti savo gimines. Jie man galėtų parodyti visą Lietuvą. Esu ištikinys, kad tuojau važiuotume į sostinę Vilnių. Ten pamatytiau Gedimino pilį, Aušros Vartus, katedrą ir kitas įžymybes. Būtų įdomu sekmadienį nueiti į Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčias. Nuvaziuočiau prie Baltijos jūros ir aplankytiau Palangą. Labai norėčiau ten pasimaudyti.

Paskiačiau važiuočiau į Kauną. Tai antrasis savo dydžiu Lietuvos miestas, buvusi laikinoji sostinė. Ten yra tautos atgimimo dainiui Maironiui pastatytas paminklas. Man tai įdomu, nes apie jį esu labai daug girdėjusi. Be to, ten yra Vytauto Didžiojo muziejus. Nueičiau į Literatūros ir kitus muziejus. Važinėjant po Lietuvą būtina norėčiau aplankyti Raseinius. Ten yra gimusi mano močiutė. Būtinai pamatytiau prie Šiaulių esantį Kryžių kalną. Aplankytiau bet kurią mokyklą. Pažiūrėčiau, ar skiriasi kuo nors nuo Ottawos mokyklos.

Jei manęs kas paklaustų, ką pasirinkti visame pasaulyje, kokią vietą, kur norėčiau nuvykti, pasirinkčiau Lietuvą.
Kristina Sakutė
Ottawos Dr. V. Kudirkos lit. m-las mokinė. Kanada.
(„Trupinėliai“)

A. ŠKĖMOS „ŽVAKIDĖ“

A. Škėmos „Žvakidė“ yra drama, kurioje kartojasi bibliškoji „Kaino ir Abelio“ tema. Veiksmas vykio Lietuvoje bolševikų okupacijos laikais. Buvo du broliai: Kostas ir Antanas ir jų tėvas Adomas. Kostas buvo panašus ir Kaina, o Antanas – j Abelį.

Kostas labai pavydėjo Antanui, nes jam atrodė, kad mama mylėjo Antaną labiau už jį, Kostą mylėjo tik iš prisivertimo. Kostui atrodė, kad jam niekas gyvenime nesisekė.

Kai abu užaugo, vieną dieną Kostas paklausė Antano, ar jis norėtų eiti į bažnyčią, kad pasimelstų kartu. Antanas sutiko. Kostas pasiėmė sidabrinę žvakidę. Jis paaiškino Antanui, kad jis įdės ten žvakę, uždegs ir tas juos abu jungs.

Antanas atsiklaupė bažnyčioje ir Kostas tuo metu jį užmušė su žvakide.
Kostas taip pasielgė, nes jo

TRUPUTĮ PAGALVOK

Napoleonas bėga iš degančios Maskvos. Baisi sniego pūga plaka iškankintus jo kareivius. Jie vos kojas pavėlka. Tūkstančiai krinta ant žemės ir miršta. Paskelbiama pertrauka poilsiui. Napoleonas tyliai jodinėja sniegu apklotu lauku. Staiga pamato toli švieselę. Pasiunčia savo adjutantą pažiūrėti, kas ten yra. Adjutantas sugrįžęs praneša Napoleonui, kad karininkas Drouet dar budi. Jis dirba ir meldžiasi. Napoleonas grįžęs į Prancūziją pakėlė Drouet į generolus ir jam padėjo už anos baisios nakties budėjimą. Drouet padėjo Napoleonui už suteiktą jam dėmesį ir pridūrė: „Aš nebijau nei mirties, nei bado, aš bijau tik Dievo, nes Jame yra mano stiprybė“.

Religija žmogui duoda nenugalimos drąsos, duoda būdų atsparumo ir ištvermės. Ksenofonas kartą pasakė: „Tos tautos ir tie miestai yra stipriausi ir išmintingiausi, kurie pamaldžiausi“.

Siela turi ir bedievis, kuriam dvasinis gyvenimas nerūpi. Tačiau yra didelis skirtumas tarp jo ir tikinčiojo. Anglis yra anglis, deimantas irgi anglis. Siela be religijos yra tamsi, šviesai nejautri, kaip juoda anglis. Relingia siela yra skaidrus, blizgas deimantas. Pagalvokite! Aš manau visi pasirinkite deimantą. Gavėnia geriausias laikas nuvalyti dulkes, kad deimantas dar labiau blizgėtų.

(Pagal Tihamer Toth)

VERBŲ PAPROČIAI

Prieš Verbą, būdavo, apsirūpinama kadugiais. Kuris šeimos narių atsiokaldavo pirma, atsikėlęs paimdavo verbą ir dainuodavo: „Aš mažas vaikelis, kai pupų pėdelis, išokau ir ritų darželį, išėjau ant kelio. Ten yra gimusi mano močiutė. Būtinai pamatytiau prie Šiaulių esantį Kryžių kalną. Aplankytiau bet kurią mokyklą. Pažiūrėčiau, ar skiriasi kuo nors nuo Ottawos mokyklos.“

Jei manęs kas paklaustų, ką pasirinkti visame pasaulyje, kokią vietą, kur norėčiau nuvykti, pasirinkčiau Lietuvą.
Kristina Sakutė
Ottawos Dr. V. Kudirkos lit. m-las mokinė. Kanada.
(„Trupinėliai“)

gvenimas buvo blogas, arba jis tik taip galvojo. Niekas jam nesisekė, viskas buvo Antanui. Tos bažnyčios klebonas buvo nužudytas, nes rusai rado bažnyčioje literatūros prieš rusus. Iš tikrųjų tie raštai nebuvu klebono, bet Kosto, kuris padėjo bažnyčioje, kad klebonas būtų nužudytas, nes rusai rado bažnyčioje literatūros prieš rusus.

Žmogus, kuris savimi nepatenkintas, ieško blogio ir kaltina kitus.

D. Memėnaitė,
Detroito „Žiburio“
aukš. lit. m-las mokinė
(„Žiburio spinduliai“).

GALVOSŪKIO NR. 98 ATSAKYMAS

Peru valstybė sugauna daugiausia žuvų iš Pietų Amerikos valstybių.

GALVOSŪKIO NR. 99 ATSAKYMAS

Gardžiausiomis bulvėmis pasižymi Idaho valstija. Tačiau žmonės gyvena Maine, North Dakota, Oregon valstijose bei dar keliose kitose sako, kad jų bulvės neblogesnės už Idaho.

GALVOSŪKIO NR. 100 ATSAKYMAS

Evangelija (gospel) reiškia „geroji naujiena“. Toji geroji naujiena buvo, kai Dievas atsiuntė į žemę savo Sūnų, kad išganytų žmones. Jėzus misija žemėje aprašyta Naujajame Testamente pirmose keturiose knygose. Tos knygos ir vadinasi Evangelijos. Pirmieji krikščionys apie Jėzų sužinojo iš Apaštalų ir jų mokinių gyvo žodžio. Nieko nebuvo apie tai parašyta. Kad Dievo žodžiai, perduodant gyvu žodžiu, žmonių kartoms nebūtų iškreipti, jie buvo surašyti į knygas, kurios ir vadinasi Evangelijomis.

GALVOSŪKIS NR. 116

(Žiūrėkite piešinį). Šuniuka nupieškite nepakeldami pieštuko. Parodykite piešinio būdą nuo pradžios iki pabaigos.
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 117

Kurie astronautai skrido Gemini IX erdvėlaiviu?
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 118

Kuris kraštas (valstybė) yra vadinamas „The Land of the Rising Sun“?
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 119

(Žiūrėkite piešinį su raidėmis).
Cia matote vien tik priebalses, trūksta vienos balsės „A“. Įstatykite tą balsę tarp priebalsių ir atsiųskite pilnus žodžius.
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 120

Kuriame mieste Jėzus gyveno ir padėjo šv. Juozapui dailidės darbus dirbti?
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 120

Kuriame mieste Jėzus gyveno ir padėjo šv. Juozapui dailidės darbus dirbti?
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 120

Kai sveikinantis braška pirštai, sakoma: Būsma giminės. **Lietuvių tautosaka**